

Zelfwerkzaamheid

Het schort nog behoorlijk aan Arbo-voorlichting en -onderricht. Daar waren alle inleiders het op de onlangs gehouden NIA-studiedag het wel met elkaar over eens. Bedrijfsleiders, afdelingschefs en ondernemingsraden kunnen hiermee nog nauwelijks uit de voeten. Onduidelijkheid bestaat er bij veel bedrijven wie nu verantwoordelijk is voor het geven van voorlichting. Er zijn geen procedures voor, er is nauwelijks ondersteunend materiaal, ga zo maar door. Om hierin verbetering te brengen is een planmatige aanpak noodzakelijk. Werkgevers zouden in overleg met de ondernemingsraad een plan voor voorlichting en onderricht moeten opstellen.

Mevr. H. de Maat-Koolen, HDD van het zesde district van de Arbeidsinspectie introduceerde hiervoor nieuw Arbo-jargon: Zelfwerkzaamheid. Het woord viel talloze malen tijdens de feestelijke bijeenkomst die gehouden werd ter gelegenheid van de fusie van de districten Haarlem en Amsterdam. 'Zelfwerkzaamheid', zo expliceerde zij, 'is dat de werkgever en werknemer zelf de verantwoordelijkheid hebben en nemen voor de zorg voor arbeidsomstandigheden. Deze zorg is dus niet de verantwoordelijkheid van de AI. Het vermogen tot zelfwerkzaamheid in een organisatie kenmerkt zich door willen en kunnen.

De werkgever *wil* verantwoordelijk zijn voor goede arbeidsomstandigheden. Hij voert daartoe een beleid en de organisatie *kan* die verantwoordelijkheid ook dragen omdat er voldoende sturend vermogen, samenwerking met medewerkers en deskundigheid aanwezig is. De werkgever', aldus de toekomstige plv. Secretaris-Generaal van Sociale Zaken, 'zal in zo'n geval in samenwerking met de medewerkers veelal via de gekozen OR zo'n beleid concreet maken in een plan (Arbojaar-

plan) en over de resultaten daarvan rapporteren (Arbo-jaarverslag) om het gevoerde beleid te kunnen evalueren. Jaarplan en jaarverslag leveren ook voor de OR belangrijke informatie op om vanuit hun eigen rol en specifieke verantwoordelijkheid mee te denken en mee vorm te geven aan het Arbo-beleid in de onderneming', tot zover mevr. De Maat.

Het Arbo-jaarverslag kan, zo blijkt uit bovenstaand betoog, een cruciale rol gaan spelen. Ook in het kader van de voorlichting. Of veel organisaties al voldoen aan het geschetste ideaalbeeld van zelfwerkzaamheid, is een vraag die ik nu liever niet beantwoord. Dat kan beter blijken uit de Arbo-jaarverslagen.

Ik herhaal daarom graag mijn oproep uit het vorige nummer: Stuur ons uw Arbo-jaarverslag over 1988. Een deskundige jury met daarin vertegenwoordigers uit de wereld van werknemers, werkgevers en overheid zullen over deze Arbo-jaarverslagen hun oordeel vellen en uiteindelijk een met de prijs voor het beste Arbo-jaarverslag tooien. Wij verwachten uw inzending vóór 1 mei 1989!

Godfried Korstjens